

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (21 – 27 Mart)**Türkiye**

- Merkezi yönetim brüt borç stoku, Şubat sonu itibarıyla 2 trilyon 948 milyar lira olarak açıklandı. Borç stokunun 985.1 milyar lira tutarındaki kısmı Türk lirası, 1 trilyon 962.9 milyar lira tutarındaki bölümü ise döviz cinsi borçlardan oluştu.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye ekonomisine ilişkin 2022 ve 2023 için GSYH büyüme tahminlerini %4.3 ve %3.5'ten %2.4 ve %3.2 seviyelerine indirdi.
- Kur korumalı mevduat sistemine yönelik yürürlüğe giren yeni düzenlemede, vade sonunda tasarrufunu döviz olarak değerlendirenlerden vergi alınmayacağı bildirildi.
- Tüketici güven endeksi, Mart ayında bir önceki aya göre %1.9 oranında arttı; Şubat ayında 71.2 olan endeks, Mart ayında 72.5 oldu.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Mart ayına ilişkin Para Politikası Kurulu toplantı özetinde, para politikasında sürdürülebilir fiyat istikrarı hedefi doğrultusunda finansal istikrara yönelik riskleri de gözeten liralasma odaklı bir yaklaşım sergilenmeye devam edileceği belirtildi. Cari dengeye ilişkin ise büyümenin kompozisyonunda sürdürülebilir bileşenlerin payı artarken, cari işlemler dengesinde enerji fiyatlarından kaynaklanan risklerin yakından takip edildiğine, cari işlemler dengesinin sürdürülebilir seviyelerde kalıcı hale gelmesinin, fiyat istikrarı için önem arz ettiğine yer verildi.

ABD

- ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell, faiz artırımına yönelik yaptığı açıklamada, Fed'in gerekirse her seferinde 25 baz puandan fazla faiz artışı yapacağını ifade etti.
- Dayanıklı mal siparişleri, Şubat'ta aylık %2.2 azalarak piyasa beklentilerinin üzerinde düşüş gösterdi.
- Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi geçen aya kıyasla 3.4 puan azalarak Mart'ta aşağı yönlü revize edilerek 59.4 oldu.

Avrupa

- Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde, son haftalarda jeopolitik risklerin artmasıyla gündemde olan stagflasyon risklerine yönelik, mevcut durumda stagflasyon işaretleri görmediklerini belirtti.
- Almanya IFO iş iklimi endeksi, Mart'ta Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ekonomik görünümü kötüleştirilmesi ve yükselen enerji fiyatlarının etkisiyle 94.2 olan beklentilerin altında gerçekleşti. Böylece endeks, Mart ayında 90.8 ile Mayıs 2020'den bu yana en düşük seviyeye geriledi. IFO iş dünyası beklentiler endeksi ise Mart ayında 98.4'ten Mart ayında 85.1'e geriledi.

Asya

- Japonya Merkez Bankası (BoJ) Başkanı Kuroda, zayıflayan yen sebebiyle para politikasında değişikliğe gitmeyeceklerini, enflasyonun seyrinin önemli olacağını ifade etti.

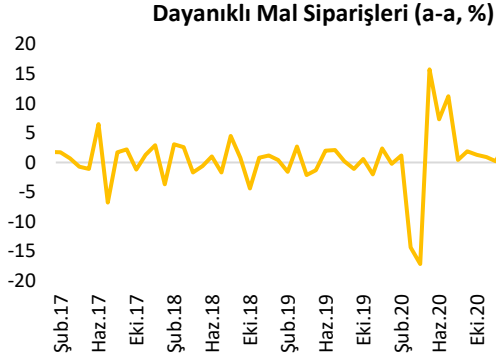
Diğer

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, küresel ekonomik büyüme için görünümün, enflasyon zorluklarının artması ve Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırısının küresel enerji kaynaklarını tehdit etmesiyle önemli ölçüde kötüleştiğini belirterek küresel büyüme tahminini 2022 için %4.2'den %3.5'e, 2023 için %3'den %2.8'e düşürdü.

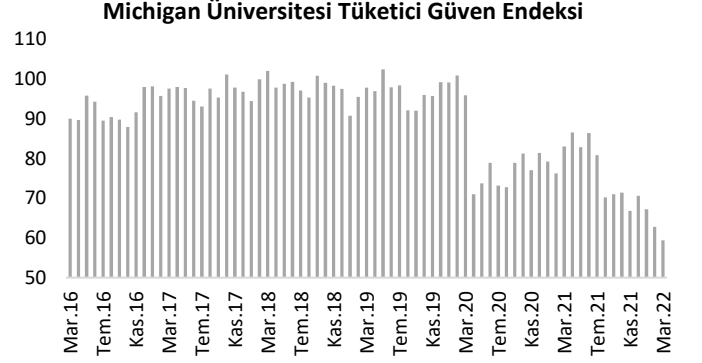
- Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, Ukrayna'daki savaşa karşı küresel büyümenin bu yıl pozitif bölgede kalmaya devam edeceğini tahmin etti. Ancak Georgieva, mevcut durumda ekonomileri zayıf olan bir grup ülkenin resesyona girebilecekleri uyarısında da bulundu.

Ayrıntılar...

ABD'de dayanıklı mal siparişleri beklentilerin üzerinde geriledi.

Kaynak: Reuters

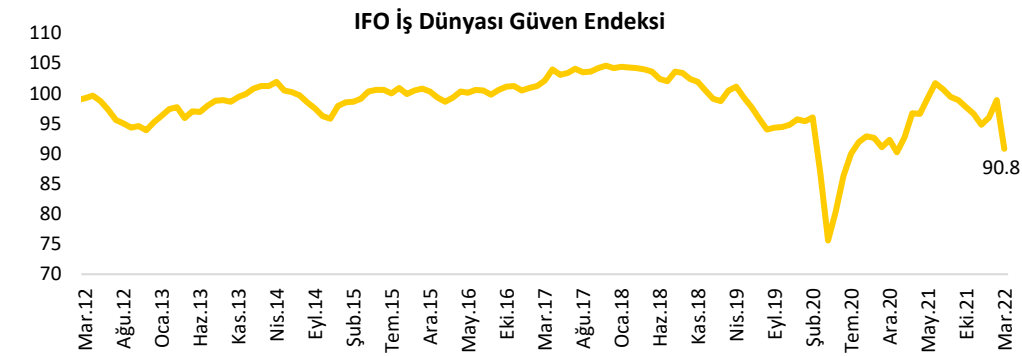

Kaynak: Reuters

ABD'de dayanıklı mal siparişleri, Şubat'ta aylık %2.2 azalarak piyasa beklentilerinin üzerinde düşüş gösterdi ve 271.5 milyar dolar oldu. Nisan 2020'den bu yana en büyük düşüşü gösteren dayanıklı mal siparişlerinin %0.5 azalması öngörülüyordu. Söz konusu veri, Ocak'ta %1.6 artışla 277.6 milyar dolar olmuştu.

Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi Mart'ta 59.7 olan beklentilerin altında 59.4 açıklandı.

Almanya'da IFO İş İklimi Endeksi Mart'ta sert şekilde geriledi.

Kaynak: IFO

Almanya IFO iş iklimi endeksi, Mart'ta Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ekonomik görünümü kötüleşmesi ve yükselen enerji fiyatlarının etkisiyle 94.2 olan beklentilerin altında gerçekleşti. Böylece endeks, Mart ayında 90.8 ile Mayıs 2020'den bu yana en düşük seviyeye geriledi. IFO iş dünyası beklentiler endeksi ise Şubat ayındaki 98.4'ten Mart ayında 85.1'e geriledi.

Ekonomi Araştırma Enstitüsü (IFO) Başkanı Clemens Fuest, Alman ekonomisine yönelik beklentilerin kötüleştiğini, Alman şirketlerini zorlu bir dönemin beklediğini ifade etti.

Ukrayna'da devam eden savaş, ekonomik büyümedeki yavaşlama beklentilerini artırırken enerji piyasasındaki sıkıntılar nedeniyle enflasyonda da yükselişin sürmesi beklenmektedir.

Merkezi Yönetim Borç Stoku 2022 yılı Şubat ayı itibariyle 2,947.96 milyar TL oldu.

Enstrüman Yapısına Göre Merkezi Yönetim Borç Stoku (milyar TL)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 Şubat
Toplam	532.9	586.2	612.5	678.2	760.0	876.5	1,067.1	1,329.1	1,812.1	2,747.7	2,947.9
İç Borç Stoku	386.5	403.0	414.6	440.1	468.6	535.5	586.1	755.1	1,060.4	1,321.2	1,397.1
Hazine Bonosu	3.7	0.0	0.0	0.0	1.0	1.0	5.5	15.5	0	9.9	14.1
Devlet Tahvili	382.9	403.0	414.6	440.1	467.6	534.5	580.6	739.6	1,060.4	1,311.3	1,383.0
Dış Borç Stoku (TL)	146.4	183.2	197.9	238.1	291.3	341.0	481.0	573.8	751.8	1,426.5	1,550.8
Dış Borç Stoku (\$)	82.2	85.2	84.6	81.5	82.8	90.2	91.2	96.4	102.3	109.7	110.3
Uluslararası Tahvil (TL)	91.7	119.0	135.2	167.3	211.4	252.3	364.9	451.2	593	1,087.3	1,189.2
Uluslararası Tahvil (\$)	51.5	55.3	57.8	57.3	60.1	66.8	69.2	75.8	80.6	83.6	84.5
Kredi	54.6	64.2	62.7	70.8	79.9	88.7	116.1	122.6	158.8	339.2	361.6
Kredi (\$)	30.7	29.9	26.8	24.2	22.7	23.5	22.0	20.6	21.1	26.1	25.7

Borç stokunun 985.1 milyar TL tutarındaki kısmı Türk Lirası cinsi, 1962.8 milyar TL tutarındaki kısmı döviz cinsi borçlardan oluştu.

DİPNOT

Küresel Gıda Fiyatları

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Gıda Fiyat Endeksi (FPI), gıda ürünlerinden oluşan bir sepetin uluslararası fiyatlarındaki aylık değişimini ölçmeye yarayan bir göstergedir. Gıda fiyat endeksi, 2014-2016 yılları için grupların her birinin ortalama ihracat payları ile ağırlıklandırılmış 5 emtia grubu fiyat endeksinin ortalamasından oluşmaktadır. FAO emtia uzmanları tarafından gıda ürünlerinin uluslararası fiyatlarını temsil ettiği düşünülen toplam 95 fiyat teklifi genel endekse dâhildir. Gıda fiyat endeksi; et fiyat endeksi, süt ürünleri fiyat endeksi, tahıl fiyat endeksi, bitkisel yağlar fiyat endeksi ve şeker fiyat endeksi olmak üzere beş alt endekste izlenir. Her bir alt gösterge, 2014-2016 yıllarına ait ortalamalardan oluşan baz dönem fiyatı ile gruba dahil olan emtiaların nispi fiyatının ağırlıklı ortalamasıdır.

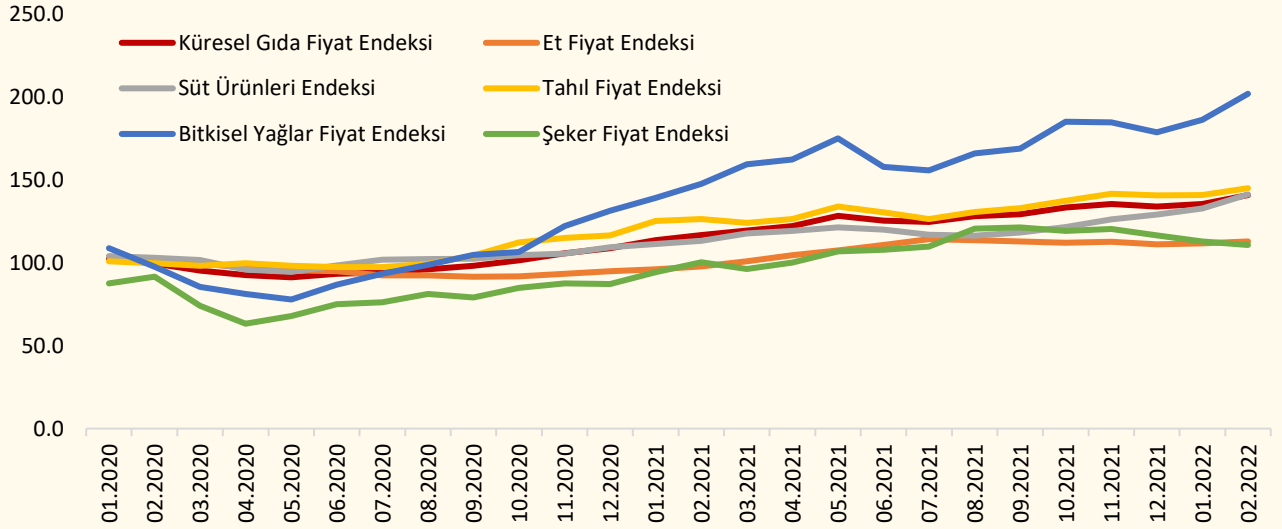
Et fiyat endeksi, 10 temsili pazardan dört et çeşidinin (sığır, domuz, kümes hayvanları, küçükbaş hayvan) 35 ortalama ihracat birim değeri/piyasa fiyatlarına dayalıdır. Her et türü kendi içinde ilgili pazarların ticaret payları ile ağırlıklandırılırken, et türleri 2014-2016 için ortalama küresel ihracat ticaret payları ile ağırlıklandırılır.

Süt ürünleri fiyat endeksi, iki temsili pazardan dört süt ürününün (tereyağı, peynir, yağsız süt tozu, süt tozu) 8 fiyat teklifi kullanılarak hesaplanmıştır. Her süt ürünü kendi içinde ilgili pazarların ticaret payları ile ağırlıklandırılırken, süt ürünleri 2014-2016 için ortalama küresel ihracat ticaret payları ile ağırlıklandırılır.

Tahıl fiyat endeksi, Uluslararası Tahıl Konseyi buğday, mısır ve arpa fiyat endeksi ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü tüm pirinç fiyat endeksi kullanılarak derlenir.

Bitkisel yağ fiyat endeksi, 2014-2016 yılları için her bir bitkisel yağ ürününün ortalama ihracat ticaret payları ile ağırlıklandırılmış ortalama 10 farklı yağdan oluşmaktadır.

Şeker fiyat endeksi, Uluslararası Şeker Anlaşması fiyatlarının 2014-2016 yılları baz alınarak oluşturulmuş formudur.

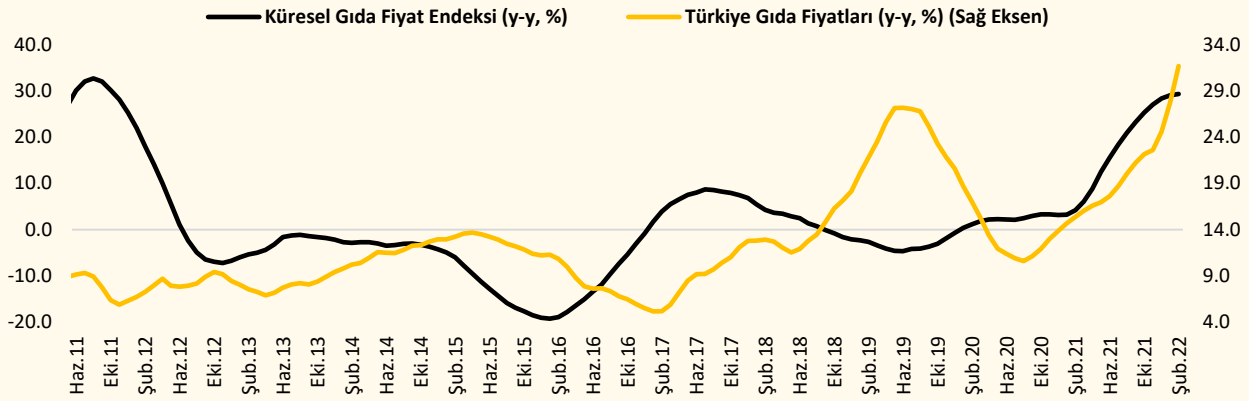

Kaynak: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü

DİPNOT

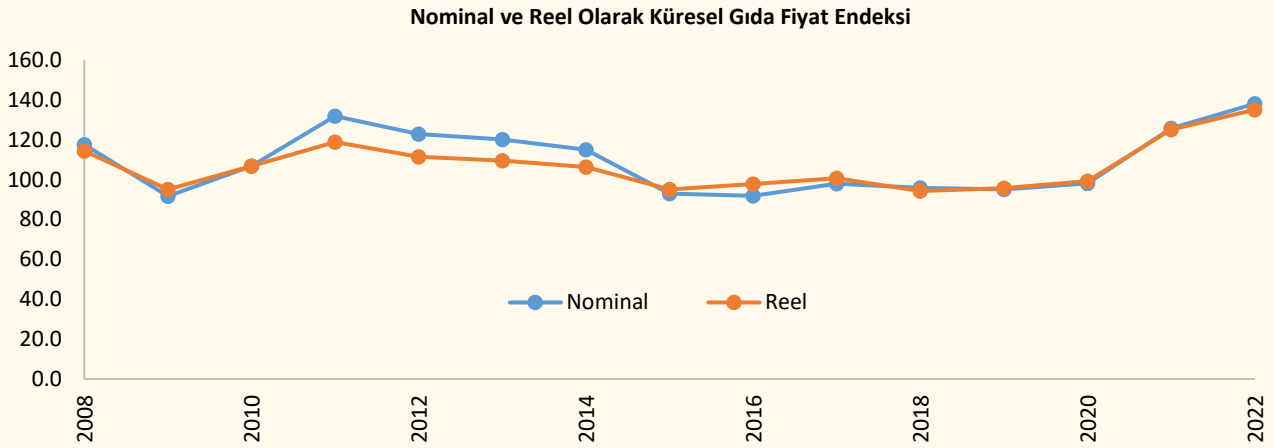
Küresel gıda fiyat endeksinde Kovid-19 salgını sonrası özellikle bitkisel yağlar fiyat endeksi kaynaklı olarak bir yükseliş yaşandı. Son açıklanan verilere göre, küresel gıda fiyat endeksi 2022 yılının Şubat ayında, bir önceki aya göre 5.3 puan artışla 140.7 puan ve bir yıl önceki seviyesinin 24.1 puan üzerinde gerçekleşerek tüm zamanların en yüksek seviyesine çıktı. Şubat ayındaki artışta bitkisel yağ ve süt ürünleri fiyatları alt endekslerindeki büyük artışlar etkili oldu. Tahıl ve et fiyatları da yükselirken, şeker fiyatları alt endeksi üst üste üçüncü ay düştü. Önemli hububat üreticisi ve ihraççısı ülkeler olan Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş, önümüzdeki dönemde küresel fiyat endeksinde daha sert yükselişler görülmesine neden olabilir.

Küresel Gıda Fiyatları-Türkiye Analizi

Kaynak: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, TCMB
*Değişimlerin 12 aylık ortalaması alınmıştır.

Küresel gıda fiyat endeksindeki değişimler, ülkelerin gıda fiyatlarına da yansır. Örnek olarak Türkiye’de özel durumlarda değişimle birlikte küresel gıda fiyat endeksiyle yurtiçi gıda fiyatlarındaki değişimin paralel olduğu görülüyor. Ülke içindeki arz ve talep durumları, kurdaki değişimler ise gıda fiyatlarının ülkeye özgü bir şekilde küresel endeksten sapmasına neden oluyor.

Kaynak: Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü

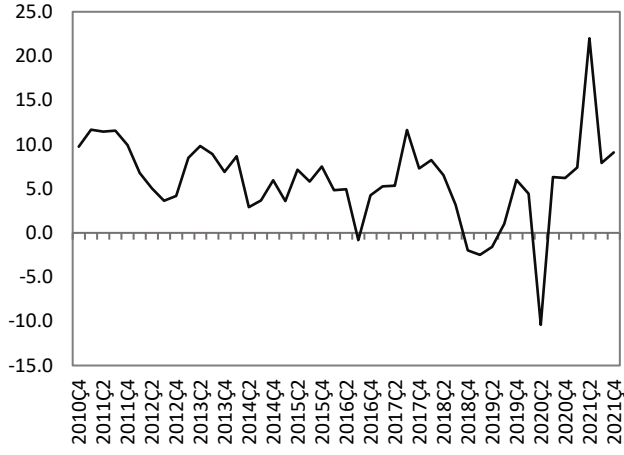
Haftalık Veri Takvimi (28 Mart – 01 Nisan 2022)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti	
28.03.2022	ABD	Öncül Mal Ticaret Dengesi (Şubat)	-107.6 milyar \$	--	
		Dallas Fed İmalat Endeksi (Mart)	14	--	
29.03.2022	ABD	CaseShiller Konut Fiyat Endeksi (Ocak, a-a)	%1.1	--	
		Tüketici Güven Endeksi (Mart)	110.5	108	
	Almanya	Tüketici Güven Endeksi (Nisan)	-8.1	-10	
	Fransa	Tüketici Güven Endeksi (Mart)	98	--	
30.03.2022	Japonya	İşsizlik Oranı (Şubat)	%2.8	%2.8	
	Türkiye	Ekonomik Güven Endeksi (Mart)	98.2	--	
	ABD	ADP Özel Sektör İstihdamı (Mart)	475 bin kişi	400 bin kişi	
		GSYH (4.çeyrek, ç-ç)	%2.3	%7.1	
	Euro Bölgesi	Tüketici Güven Endeksi (Mart)	-8.8	-18.7	
	Almanya	TÜFE (Mart, öncül, y-y)	%5.1	%5.8	
	İtalya	ÜFE (Şubat, y-y)	%32.9	--	
	Japonya	Perakende Satışlar (Şubat, y-y)	%1.6	-%0.3	
	31.03.2022	Türkiye	Dış Ticaret Dengesi (Şubat)	-10.3 milyar \$	--
		ABD	Çekirdek Kişisel Tüketim Harcamaları Endeksi (Şubat, y-y)	%5.2	--
Kişisel Tüketim Harcamaları Endeksi (Şubat, y-y)			%6.1	--	
		Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	187 bin kişi	--	
		Kişisel Gelirler (Şubat, a-a)	%0	%0.5	
		Kişisel Harcamalar (Şubat, a-a)	%2.1	%0.6	
		Chicago PMI (Mart)	56.3	--	
Euro Bölgesi		İşsizlik Oranı (Şubat)	%6.8	%6.7	
Almanya		Perakende Satışlar (Şubat, y-y)	%10.3	--	
		İşsizlik Oranı (Mart)	%5	%5	
Fransa		TÜFE (Mart, öncül, y-y)	%3.6	--	
		ÜFE (Şubat, y-y)	%22.2	--	
İtalya		İşsizlik Oranı (Şubat)	%8.8	--	
		TÜFE (Mart, öncül, y-y)	%5.7	--	
İngiltere		GSYH (4.çeyrek, y-y)	%7	%6.5	
Japonya		Sanayi Üretim Endeksi (Şubat, öncül, y-y)	-%0.5	--	
		Konut Başlangıçları (Şubat, y-y)	%2.1	%1.1	
1.04.2022		Türkiye	İmalat PMI (Mart)	--	--
		ABD	Tarımdışı İstihdam (Mart)	678 bin kişi	450 bin kişi
			İşsizlik Oranı (Mart)	%3.8	%3.7
	Ortalama Saatlik Kazançlar (Mart, a-a)		%0	%0.4	
		İmalat PMI (Mart)	57.3	58.5	
		ISM İmalat PMI (Mart)	58.6	58.5	
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Mart)	58.2	57	
		TÜFE (Mart, öncül, y-y)	%5.9	%6.2	
		Çekirdek TÜFE (Mart, öncül, y-y)	%2.7	%3.1	
	Almanya	İmalat PMI (Mart)	58.4	57.6	
	Fransa	İmalat PMI (Mart)	57.2	54.8	
	İtalya	İmalat PMI (Mart)	58.3	--	
	İngiltere	İmalat PMI (Mart)	58	55.5	

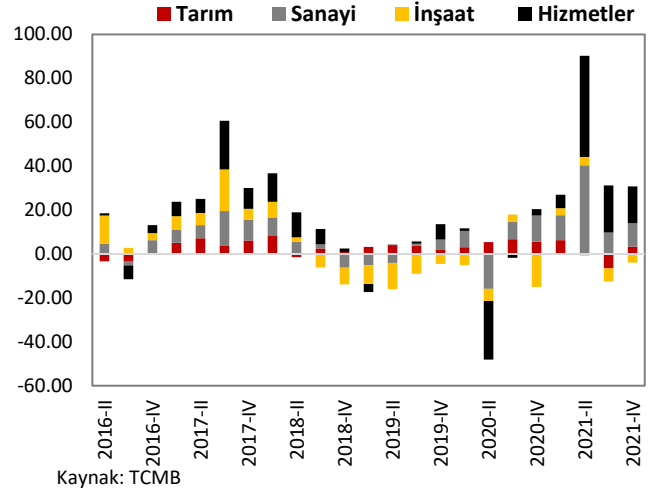
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

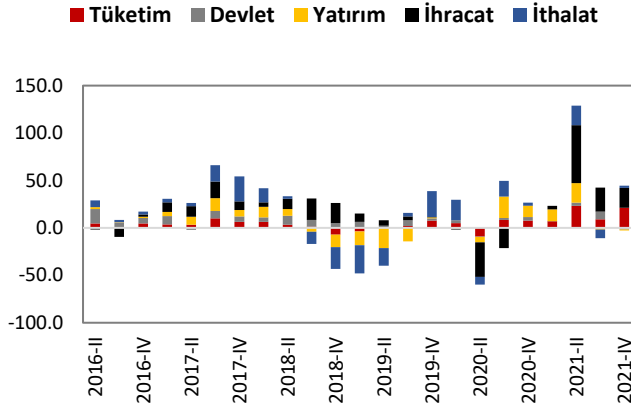
Reel GSYH (y-y, %)

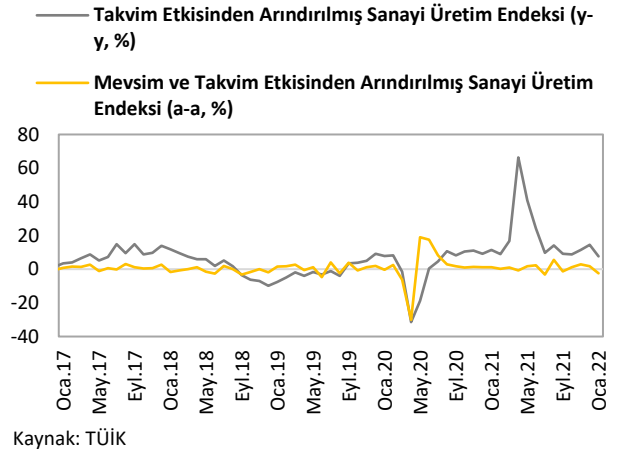
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

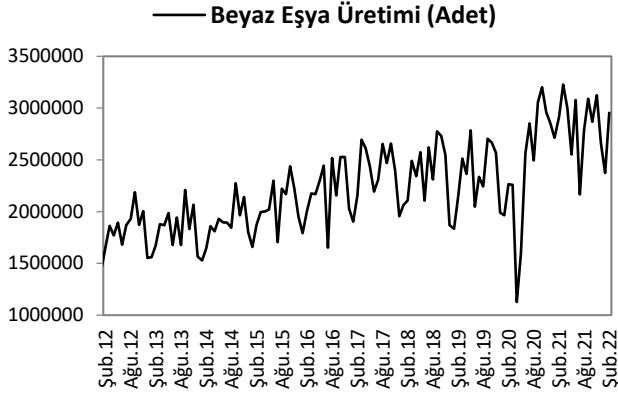
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

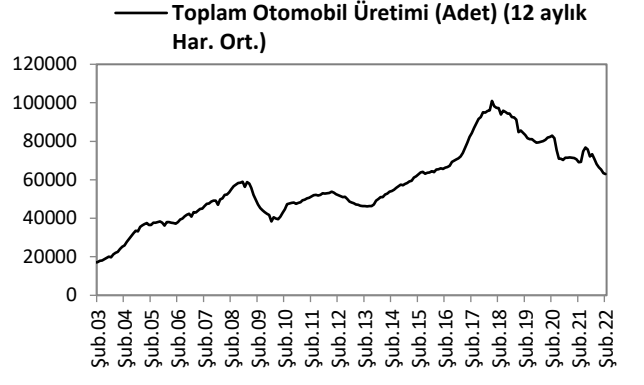
Sanayi Üretim Endeksi

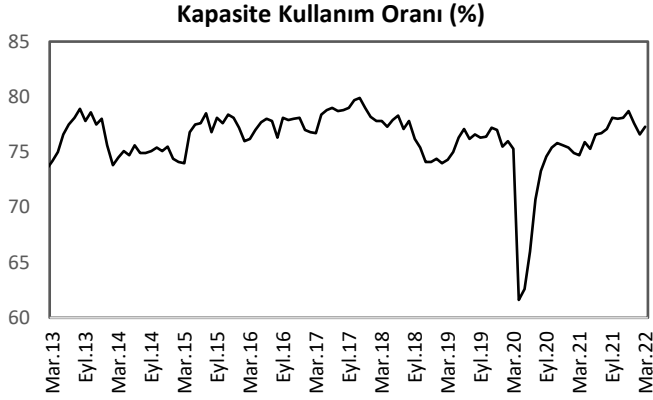
Beyaz Eşya Üretimi

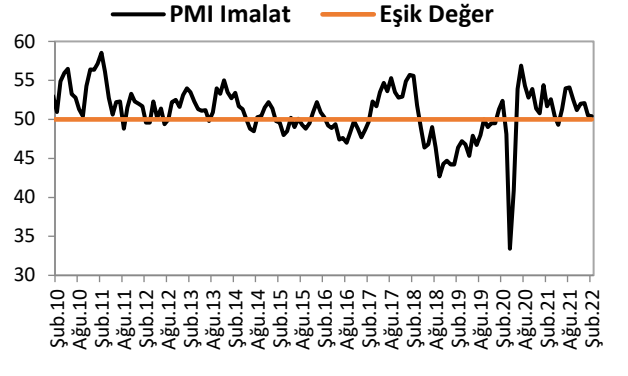
Toplam Otomobil Üretimi

Kapasite Kullanım Oranı

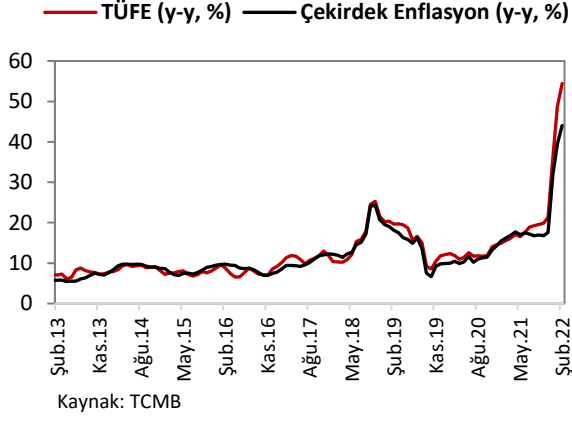

İmalat PMI

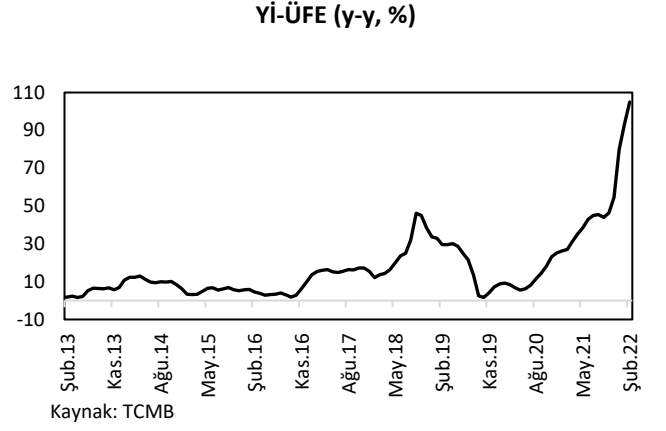

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

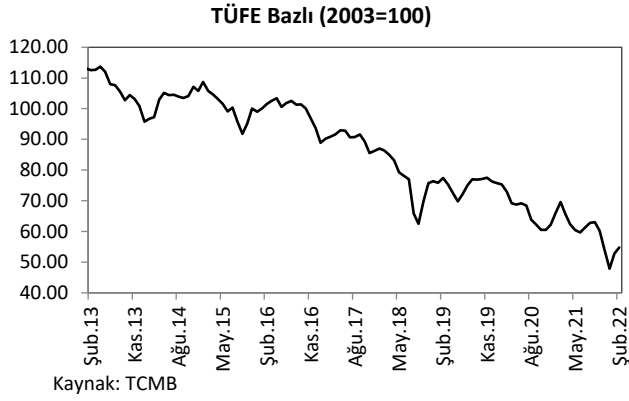
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

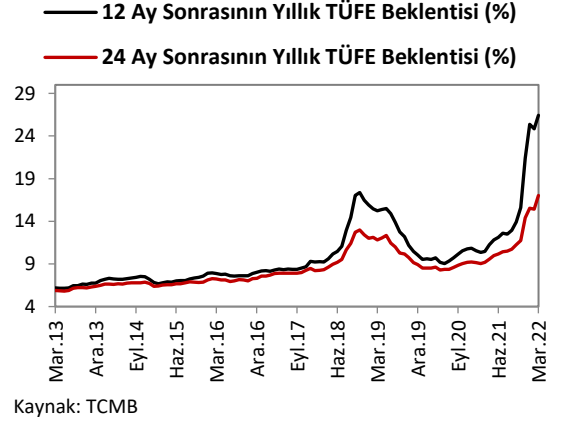
Yİ-ÜFE

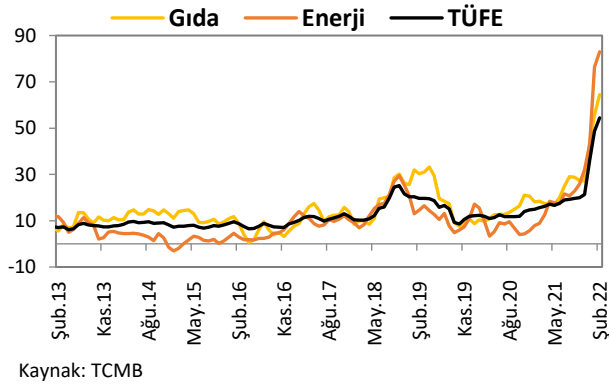
Reel Efektif Döviz Kuru

Enflasyon Beklentileri

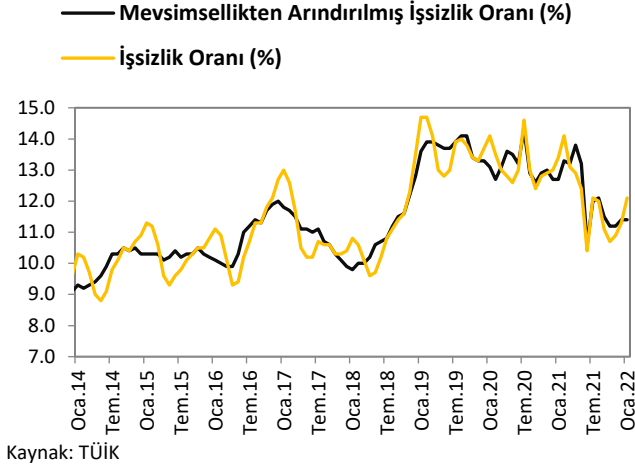

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

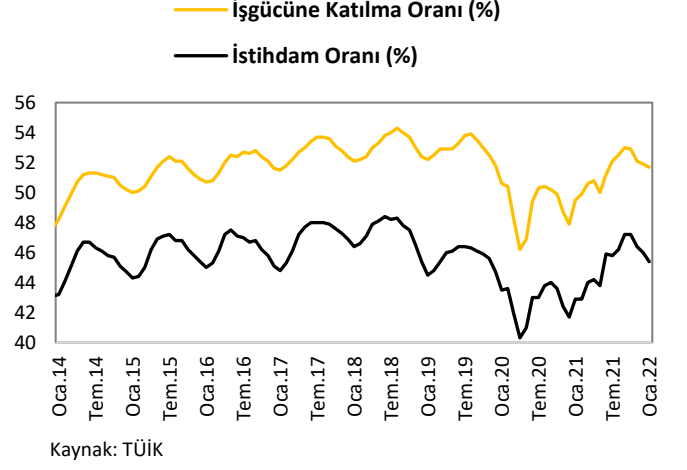

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

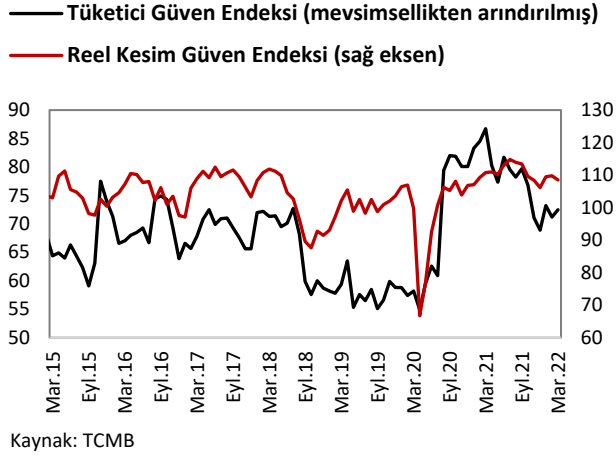

İşgücüne Katılım Oranı

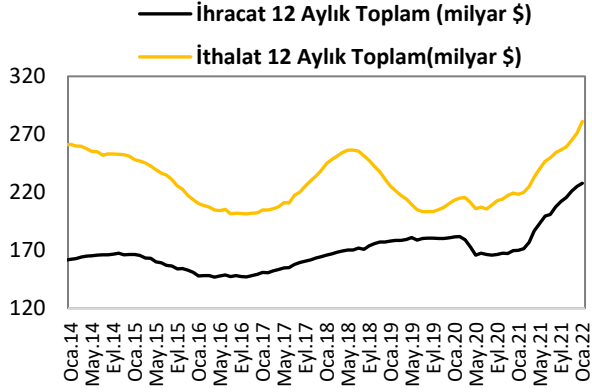
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

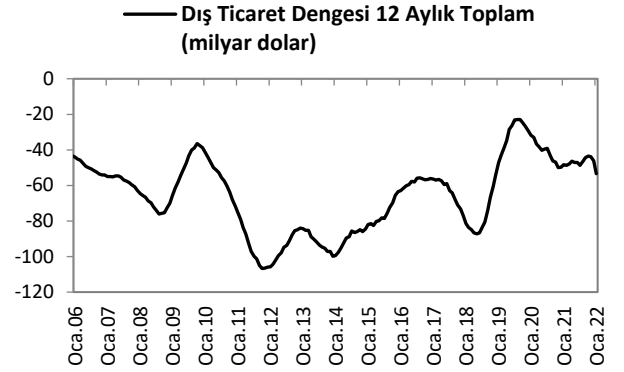
DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

İthalat-İhracat

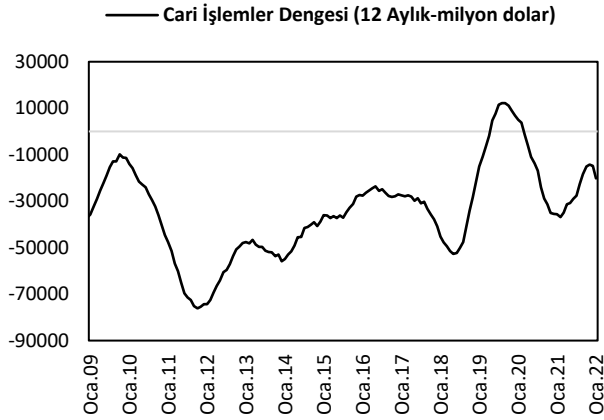
Kaynak: TCMB

Dış Ticaret Dengesi

Kaynak: TCMB

Cari İşlemler Dengesi

Kaynak: TCMB

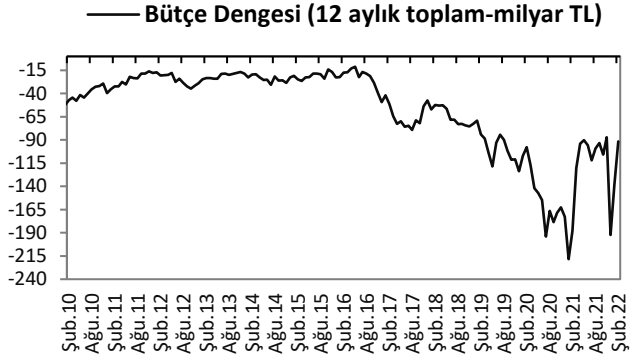
Sermaye ve Finans Hesabı

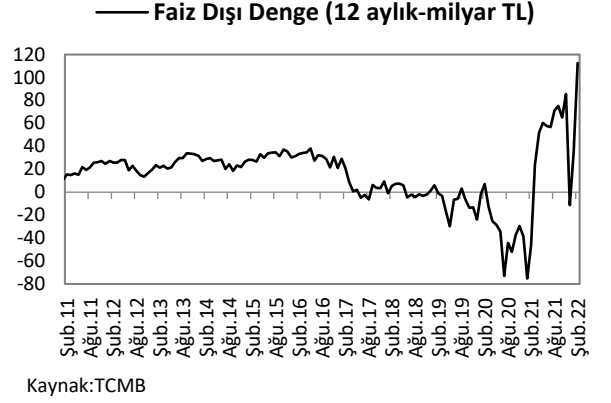
Kaynak: TCMB

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

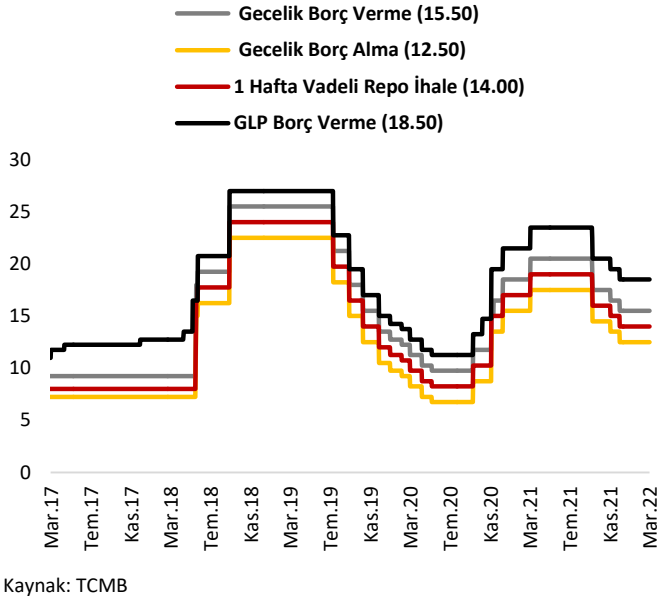
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2019	4,280,381	0.9	13.7	-0.5	75.9
2020	5,047,909	1.8	13.2	9.0	75.6
Son Yayınlanan	7,209,040 (2021)	11.0 (2021)	12.1 (Ocak 2022)	7.6 (Ocak 2022)	77.3 (Mart 2022)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2020	14.6	14.31	25.15		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022 (Şubat)	54.44	44.05	105.01		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2020	712,833	2,457,543	2,575,195	145,007	81,240
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
Son Yayınlanan (18.03.2022)	2,266,760	5,683,114	5,783,650	240,184	66,499
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo	TRLIBOR O/N	
2020	15.50	18.50	17.00	17.92	
2021	12.50	15.50	14.00	14.59	
Son Yayınlanan (28.03.2022)	12.50	15.50	14.00	14.59	
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2019	6.8	210.3	180.8	-29.5	
2020	-36.7	219.5	169.7	-49.8	
Son Yayınlanan	-7.1 (Ocak 2022)	27.8 (Ocak 2022)	17.6 (Ocak 2022)	-10.3 (Ocak 2022)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2019	755.1	573.8	700.0		
2020	1,060.4	751.8	967.3		
Son Yayınlanan	1,397.1 (Şubat 2022)	1,550.9 (Şubat 2022)	1,144.7 (2021-III)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2020 (Şubat)	93.5	86.1	-7.4	6.8	
2021 (Şubat)	96.4	119.6	23.2	35.9	
2022 (Şubat)	200.8	270.6	69.7	113.4	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	2.7 (2021)	37.6 (2021-III)	-1.8 (2021)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriş	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eriş@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.